

Texten nedan finns att läsa på [Golf.se](http://rk.golf.se) eller i Svenska golfförbundets tävlingshandbok.

<http://rk.golf.se/default.aspx?pagelid=513>

Handicapslagens fördelning per hål - handicapindexering.

RfG Regel 33-4 och S.o.T; Handicapregler 2008-2011; Bilaga 1. Villkor för tävling. Uppdaterad 2009-12-29.

När en ny golfbana öppnas är visserligen varje hål skapat av en banarkitet men arkitekten lämnar mycket sällan några anvisningar om hur banan skall vara markerad. Han lämnar heller inga anvisningar om hur hålen skall indexeras utan detta sker ofta i samband med klubbens första tävling.

Eftersom de nuvarande bestämmelserna för indexering av hålen är relativt nya har många klubbar inte kunnat göra en korrekt indexering och dessutom har ombyggnad av ett eller flera hål ändrat förutsättningarna för hålets indexering. Det kan därför vara en god idé att i samband med en sådan ombyggnad eller när klubben skall byta teeskyftar och/eller scorekort också göra en ny indexering av banan.

Om du har **frågor om handicapindexeringen** skall du i första hand vända dig till Göran Hermes på Golfens Hus (SGF) - goran.hermes@sgf.golf.se eller till Håkan Herne (Förbundsdomare) - 048512078@telia.com

FÖRDJUPNINGSTEXT: Regel 33-4: "Tävlingsledningen skall tillhandahålla en tabell som visar på vilka hål handicapslag skall ges eller fås".

Handicapregler 2008-2011; Bilaga 1: "Regel 33-4 kräver att *tävlingskommittén* anger i vilken ordning, det vill säga på vilka hål, handicapslag skall tas ut eller lämnas. För att uppnå bästa resultat, framför allt i matchspel, rekommenderas följande principer:

1. Av största vikt är att handicapslagen sprids jämt över banan.
2. Udda handicapslag fördelas på den svårare banhalvan, som regel den längsta, och jämna på den lättare banhalvan.
3. Index 1 och 2 bör tilldelas hål nära mitten av respektive banhalva och index 3 till och med 6 bör inte placeras på angränsande hål.
4. Index 7 till och med 10 bör inte placeras så att en spelare som i match får 10 slag får slag på tre hål i följd.
5. Index 1 till och med 8 bör inte tilldelas hål 1 eller 18. Om klubben anordnar matchtävlingar som startar på hål 10 bör index 1 till och med 8 inte heller placeras på hål 9 eller 10, det senare för att undvika att spelare får oskälig fördel vid "sudden death".
6. Index 9, 10, 11 och 12 bör tilldelas hål 1, 9, 10 och 18 om det inte finns starka skäl för en annan ordning.
7. Sedan ovanstående rekommendationer tillämpats bör man vid tilldelning av index varva hål med olika längd. Indexordning 1 kan exempelvis tilldelas ett par 5-hål, index 2 ett långt par 4-hål, index 3 ett kortare par 4-hål och index 4 ett par 3-hål.

Denna ordning skall inte uppfattas som en rekommendation. Syftet är enbart att hål med låga index skall variera i typ av svårighet. Detta medför mer likvärdiga möjligheter för alla handicapnivåer i såväl matchspel som poängbogeytävlingar än om indextilldelningen baseras på hålets längd eller svårighet att göra par.

Anmärkning 1:

Par är ingen indikator på ett håls svårighet. Långa par 3-hål och par 4-hål tilldelas ofta låga index snarare än par 5-hål med motiveringen att det är lättare att göra par på ett par 5-hål än på ett långt par 4-hål. Emellertid är långa par 3-hål och par 4-hål ofta svåra för låghandicapare att göra par på, men ofta lättare att göra bogey på för spelare med något högre handicap. Svårighet på hålet är bara en av flera faktorer att beakta vid tilldelning av index.

Anmärkning 2:

Vid fördelning av index bör noteras att endast små handicapskillnader mellan individuella spelare dominerar i flertalet matchtävlingar. En jämn fördelning av låga index ökar därmed i betydelse".

Notera att med ett håls längd avses den samlade bedömningen av längden från samtliga tees. Ett par 4-hål kan exempelvis vara 340 meter från gul tee och 300 meter från röd vilket gör att det får bedömas som långt och därmed svårare än ett annat, från gul tee lika långt, par 4-hål som kanske bara är 250 meter från röd tee vilket gör att det får bedömas som kort.

Notera också att statistik från ett helt års tävlande, gärna med angivande av resultatspridning på varje hål, är till god hjälp för att sätta rätt index.

Notera vidare att ordet "handicapindex" ofta i dagligt tal blir "index" eller "matchindex".

Notera slutligen att handicapindex inte har så mycket att göra med vilket hål som är "banans svåraste hål" utan i huvudsak används för att fördela handicapslag i matchspel. [Klicka för länk till artikel](#) **Se nästa 2 sidor.**

Texten från länken är inkopierad här nedan.

Hålets index har inte med hålets svårighet att göra! Skrivet av Lars Gräns och Håkan Herne; Förbundsdomare.

Hur ofta har vi inte hört frågan - Varför har det långa par 3-hålet bara ha handicap 16, när det 450 meter långa sjunde hålet har index 1? Par 3-hålet är ju mycket svårare!

Många tror, helt felaktigt, att hålets index är ett mått på hålets svårighet. Men så är det inte. Avsikten med hålens handicapindex är främst att fördela slagen vid matchspel och index sätts med tanke på detta.

Index skall sättas så att slagen i en match (var man ger och får slag) skall fördelas över banan på ett så rättvist sätt som möjligt.

Handicapindex, d.v.s. de olika hålens index har alltså egentligen mycket lite med hålets svårighet att göra.

Men vi tar det från början.

I begynnelsen spelades golf bara som match mellan två spelare. Ofta spelade man om hedern, pengar eller en öl efter ronden. Det dröjde då naturligtvis inte länge förrän en, antagligen ganska dålig, spelare kom på att han borde få några extra slag när han mötte bättre spelare.

De första trevande försöken med handicap på 1700-talet verkar ha fungerat så att spelaren kunde kräva att få ta ut sina slag när han ville. Det blev naturligtvis spännande men samtidigt både godtyckligt och svårt att hålla reda på hur många slag som använts.

Vid mitten av 1800-talet börjar man fördela slagen jämt över banans alla hål. Det sattes ett handicapindex på varje hål. Fördelningsmetoden förfinades under 1900-talet och grundprincipen finns kvar än i dag.

Fördelningsprincipen innebär att man utgår från skillnaden mellan två spelares handicap. De slag en spelare då får skall fördelas jämt över alla banans hål. En match bör inte heller avgöras med att en spelare vinner matchen på 18:e eller 19:e hålet genom att få ett handicapslag. Man använder därför handicap 9, 10, 11 eller 12 på hålen 1, 9, 10 och 18 (hålen 9 och 10 kan bli sluthål vid start från 10:e tee). Handicapindex 1 och 2 placeras på något av de tre mittersta hålen på respektive slinga.

Udda handicapindex placeras på den ena, oftast den längre, slingan och jämna index på den andra slingan. Hålens handicapindex har alltså i grunden inte mycket med hålens svårighetsgrad att göra utan är ett sätt att fördela handicapslag.

Detta vad handicapindex egentligen är och skall användas till tycks under många år fallit i glömska. På de flesta klubbar och speciellt då nystartade klubbar saknas kunskap om handicapindex helt.

Banarkitekterna lämnar tyvärr heller inga anvisningar om handicapindexering av nybyggda hål. På klubbarna har man sedan blandat ihop index med hålens svårighetsgrad och försökt uppskatta och sätta handicapindex efter svårighet.

Det blev ofta så att den som fick uppdraget att snabbt ta fram och trycka upp klubbens första scorekort helt enkelt bestämde vilka hål som var svårast för honom. När sedan scorekortet tryckts och teeskytarna satts på plats så var handicapindexering klar – för alltid! Debatten i klubbhuset om vilket hål som är "svårast" rullar sedan på, år efter år.

Det omöjliga med att bestämma vilka hål som är svåra och vilka som är lätta framstår ganska klart när man frågar – svårt för vem?

Omfattande statistik visar att för 36-handicaparen är ett par 3-hål ett ganska lätt hål, men för scratchspelaren är det oftast ett av banans svåraste hål. Skall hålet då bedömas som lätt eller svårt?

Ett par 5-hål är en given birdiechans för scratchspelaren, medan det för 36-handicaparen ger oanade möjligheter till misslyckanden. Skall hålet då bedömas som lätt eller svårt?

På en del klubbar har man tänkt att statistik från ett eller flera års klubbävlingar skulle kunna styra vilket index de olika hålen borde ha. Det är naturligtvis inte speciellt genomtänkt då det först innebär att handicapindexet

skulle styras av vad herrar med medelhandicap når för resultat på hålen. Det blir i det närmaste diskriminerande för andra spelare och varför det skulle vara bra är svårt att förstå.

Oftast får par 3-hålen en hög index medan par 5-hålen får en mycket låg index. Dessutom lär resultaten på klubb tävlingar skilja sig ganska avsevärt om man jämför en ny och en etablerad klubb. Detta utesluter dock inte att vid fördelningen av handicapindex är statistik från ett helt års tävlande, gärna med angivande av resultatspridning på varje hål, till god hjälp.

Nej, glöm det med lättaste och svåraste hål. Fördelningsprincipen för hålens handicapindex, som egentligen aldrig tagits bort – bara glömts bort, aktualiserades åter för några år sedan när det nya EGA-handicap systemet antogs. Där finns tydliga anvisningar om hur hålen skall indexeras.

Gamla banor behöver inte indexera om men alla nya banor bör indexeras efter det nya systemet liksom gamla när man vid något tillfälle ändå ser över hålens index.

Nu protesterar säkert någon och påpekar att index ju används när man beräknar poängen i poängbogey också och då är det väl viktigt att man har slag på de svåraste hålen. Det är ett riktigt påpekande men inget man tar hänsyn till enligt EGA-handicapreglerna. I praktiken spelar det ju faktiskt inte någon roll var man har slag. Får man på två olika hål 2 + 2 poäng med viss index eller 1 + 3 poäng med annat index så blir ju resultatet det samma.

För att kontrollera om fördelningen av handicapslagen påverkar poängbogeyresultatet gjorde det engelska golfbundet en statistisk bearbetning av över 30 000 rundor. Hur handicapindexen än omfördelades hittade man inte något statistiskt samband.

En felaktigt gjord handicapindexering leder tyvärr ofta till att matchspel med handicap blir ointressant. Se efter på din hemmaklubb! Kommer det en klunga med låga handicapindex på några närliggande hål? Har hålen 1 och 18 låga handicapindex? Har par 3-hålen mycket höga index? I så fall är det hög tid att klubben ser över sin handicapindexering och åter gör matchspel till den härliga och snabba tävlingsform den skall vara.

Bestämmelserna om handicapförslagets fördelning finns i "Spel- och Tävlingshandbok med Handicapregler 2008-2011; Bilaga 1". Bestämmelserna används av alla golfbundet i Europa som är anslutna till EGA-handicopen.

**Lars Gräns och Håkan Herne; Förbundsdomare
Regel- och handicapkommittén Smålands GDF**